

МАТЕРІАЛИ ВОРКШОПУ АСПІРАНТІВ

Тема № 0122U201321 «Сучасні напрямки розвитку інформаційних технологій у прикладних дослідженнях».

Етап 2 - «Розробка концепції та методів удосконалення роботи організації з урахуванням сучасних напрямків розвитку ІТ та наявних ресурсів та ризиків»

Юрій Шеєнко, аспірант
керівник: д.е.н, доцент Наталія Полукетова,

Кафедра інформаційних технологій
Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій
Запоріжжя, Україна

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНИХ БАР'ЄРІВ ПІДВИЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Анотація. Обговорення присвячено вивченню структурних бар'єрів в організаціях та їх впливу на підвищення організаційної ефективності. Розглянуто основні типи бар'єрів, включаючи недостатню координацію та комунікацію, вертикальну та горизонтальну фрагментацію, низьку гнучкість структури, часті зміни стратегії, неявні політики та обмежені ресурси. Показано, що методологічні підходи до виявлення таких бар'єрів, зокрема системний аналіз, стратегічний менеджмент та культурологічний аналіз, є ключовими для оптимізації процесів та досягнення високих результатів при мінімальних витратах ресурсів. Використання цих підходів дозволяє організаціям систематично ідентифікувати проблемні зони, підвищувати ефективність діяльності та забезпечувати стабільний розвиток у конкурентному бізнес-середовищі.

Ключові слова: СТРУКТУРНІ БАР'ЄРИ, ОРГАНІЗАЦІЙНА ЕФЕКТИВНІСТЬ, СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ, УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

Структурні бар'єри в організаціях можуть виникати з різних причин і включати різні аспекти, які ускладнюють досягнення високої організаційної ефективності. Нижче докладніше про найбільш поширені структурні бар'єри.

Недостатня координація і комунікація: Це один з найбільш поширених бар'єрів, який може виникати через відсутність чітко визначених процедур і систем координації між різними відділами або рівнями управління. Недостатня комунікація може призводити до неузгодженості дій, дублювання роботи, затримок у прийнятті рішень та загального падіння продуктивності.

Вертикальна та горизонтальна фрагментація: Цей бар'єр виникає, коли в організації існують різні відділи або підрозділи, які діють відокремлено один від одного без ефективного обміну інформацією і співпраці. Це може сприяти виникненню конфліктів і ускладнювати координацію між процесами.

Недостатня гнучкість структури: Іноді формальна організаційна структура може бути занадто жорсткою і неспроможною адаптуватися до змін в зовнішньому середовищі або внутрішніх потребах організації. Це може обмежувати інновації та реагування на зміни, що веде до втрати конкурентних позицій.

Нестабільність або зміна стратегії: Якщо організація часто змінює свою стратегію або відділи не узгоджені у своїх цілях і завданнях, це може створювати конфлікти та розбіжності, що ускладнюють досягнення спільних цілей та підвищення ефективності.

Неявні політики і процедури: Інколи в організаціях існують неясні або недоступні політики і процедури, які ускладнюють прийняття рішень, реалізацію проєктів або координацію дій між відділами.

Недостатня підтримка та ресурси: Якщо в організації недостатньо ресурсів, включаючи фінансові, технічні або людські ресурси, це може стати серйозним бар'єром для розвитку та підвищення ефективності.

Методологічні підходи до виявлення та дослідження структурних бар'єрів підвищення організаційної ефективності є ключовими для розвитку сучасних підприємств і організацій. Організаційна ефективність визначається здатністю досягати мети та досягати високих результатів з найменшими витратами ресурсів. Виявлення та дослідження структурних бар'єрів допомагає ідентифікувати та вирішувати проблеми, які перешкоджають досягненню цих цілей.

Один з методологічних підходів - це системний аналіз. Він орієнтований на дослідження організаційних структур, процесів та взаємозв'язків між ними. Системний підхід дозволяє виявити ключові компоненти організації, встановити взаємодію між ними та визначити ті моменти, де можливі структурні бар'єри, що гальмують розвиток.

Інший підхід - це стратегічний менеджмент. Він спрямований на аналіз стратегічних цілей організації та визначення необхідних ресурсів для їх досягнення. Дослідження структурних бар'єрів у стратегічному контексті дозволяє зрозуміти, як організаційна структура, процеси та культура можуть бути перешкодою або підтримкою для стратегічних ініціатив.

Також важливим підходом є культурологічний аналіз. Він спрямований на вивчення корпоративної культури організації, цінностей, уявлень та норм, що впливають на сприйняття та реалізацію змін. Дослідження структурних бар'єрів через призму культурологічного аналізу дозволяє виявити конфлікти між організаційною культурою та стратегічними цілями, що ускладнює досягнення ефективності.

Загалом, методологічні підходи до виявлення та дослідження структурних бар'єрів підвищення організаційної ефективності допомагають організаціям систематично аналізувати свою діяльність, ідентифікувати проблемні моменти та розробляти стратегії для їх вирішення. Це необхідно для підтримки стабільного розвитку та конкурентоспроможності в сучасному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] H. Mintzberg, *Structure in Fives: Designing Effective Organizations*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1983.
- [2] P. Drucker, *Management: Tasks, Responsibilities, Practices*. New York, NY: Harper & Row, 1974.
- [3] R. Daft, *Organization Theory and Design*, 12th ed. Boston, MA: Cengage, 2018.
- [4] J. Kotter, *Leading Change*. Boston, MA: Harvard Business School Press, 1996.
- [5] M. Beer, *High Commitment High Performance: How to Build a Resilient Organization for Sustained Advantage*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2009.
- [6] S. Robbins and T. Judge, *Organizational Behavior*, 18th ed. Boston, MA: Pearson, 2019.

[7] P. Schein, *Organizational Culture and Leadership*, 5th ed. Hoboken, NJ: Wiley, 2017.

[8] T. Galbraith, *Designing Organizations: Strategy, Structure, and Process at the Business Unit and Enterprise Levels*, 4th ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2014.

METHODOLOGICAL APPROACHES TO IDENTIFYING AND STUDYING STRUCTURAL BARRIERS TO IMPROVING ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS

*Yurii Sheienko, PhD Student
research advisor: prof Natalia Poluektova,*

*Department of Information Technologies
Zaporizhzhia Institute of Economics and Information Technologies
Zaporizhzhia, Ukraine*

Abstract. The discussion is devoted to the study of structural barriers in organizations and their impact on improving organizational effectiveness. The main types of barriers are considered, including insufficient coordination and communication, vertical and horizontal fragmentation, low structural flexibility, frequent strategy changes, implicit policies, and limited resources. It is shown that methodological approaches for identifying such barriers, in particular systems analysis, strategic management, and cultural analysis, are key to optimizing processes and achieving high results with minimal resource expenditure. The use of these approaches allows organizations to systematically identify problem areas, enhance operational efficiency, and ensure sustainable development in a competitive business environment.

Keywords: *STRUCTURAL BARRIERS, ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS, SYSTEMS ANALYSIS, STRATEGIC MANAGEMENT, CULTURAL ANALYSIS, ORGANIZATIONAL MANAGEMENT.*